

In memoriam Peter Carsten

(1929-2012)

Milan Ljubić

S Petrom Carstenom sva se spoznala davnega leta 1957 na terasi hotela Riviera v času 5. festivala jugoslovanskega filma v Pulju. Prišel je z delegacijo Bavaria filma z ekipo igralcev in poslovnežev. Med igralci oziroma bolje rečeno igralkami je izstopala prikupna Francozinja Isabelle Coray, ki se je vzpenjala po stopnicah popularnosti. Bila je nekoliko zadržana, za razliko od družabnega Petra Carstena, ki je hitro našel stik s sogovorniki. To je bil čas nastanka nekaterih filmskih uspešnic, ki so bile posnete na Jadranu, v Sečoveljskih solinah *Kruh in sol* (La ragazza della salina, 1957, František Čap) in na Kornatih *Velika sinja cesta* (La grande strada azzurra, 1957, Gillo Pontecorvo) oba v sodelovanju z jugoslovanskim partnerjem Triglav film. Prvi film, ki ga je Carsten posnel na slovenski obali, je bil Čapov *V začetku je bil greh* (Am Anfang war es Sünde, 1954), sledil je *Kruh in sol*, na jugoslovanski strani Jadrana je posnel še film *Veliko sinjo cesto* z Yvesom Montandom in Alido Valli, sicer rojeno Puljanko. Verjetno se je v tem času rodila njegova simpatija do Pirana in morja, ki ga je v 70. letih pripeljala do tega, da se je za stalno naselil v Luciji, potem ko se je v tretje poročil s Slovenko.

Peter Carsten se je še ne dvajsetleten namenil biti gledališki igralec v Hannoveru v Mladinskem gledališču, kjer ga je spoznal Artur Aco Brauner, poljski Jud iz Lodza, ki so

ga Nemci med prvimi kot mladeniča pripeljali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je preživel do nemške evakuacije taborišča in še golgoti pohoda taboriščnikov na zahod. Morda je bil edini taboriščnik, ki se ni vrnil domov, saj doma ni imel več nikogar. Ostal je v porušenem Berlinu prepričan, da se bo to mesto moralo na novo razviti. Posvetil se je filmski produkciji, postavil na noge berlinske filmske ateljeje CCC, odkrival mlade talente in začel razvijati sodelovanje z drugimi državami, med drugim z Jugoslavijo. Peter Carsten je bil eno od njegovih uspešnih odkritij.

V svoji šestdesetletni filmski karieri je odigral okrog 100 filmskih in televizijskih vlog, od tega vrsto epizodnih v jugoslovanskih filmih na razne partizanske teme. V teh filmih je praviloma igral nemške oficirje. Eden takih je bil televizijski film *Vrnitev* (1977) po povesti koroškega pisatelja Janka Messnerja v režiji Anteja Tomašiča. Za vlogo v tridelni ekranizaciji KIRSTOVE knjige *08-15* (08/15 – In der Heimat, 1955, Paul May) je bil leta 1956 nagrajen.

Peter Carsten je sodil med ugledne igralce vidnih, a ne vedno glavnih vlog. Bil je partner Rodu Taylorju v некоč znanem filmu *Katanga* (The Mercenaries, 1968, Jack Cardiff), igral je z Romy Schneider v *Scampolu* (1958, Alfred Weidenmann), z Mario Schell v *Divjem lovcu* v

Grčiji (Raubfischer in Hellas, 1959, Horst Hächler), z Lilli Palmer v *Anastaziji, zadnji carjevi hčerki* (Anastasia – Die Letzte Zarentochter, 1956, Falk Harnack), ob Oliverju Reedu je zaigral v filmu *Hannibal Brooks* (1969, Michael Winner), z Belmondom je zaigral v *Ljubljeni barabi* (Tendre voyou, 1966, Jean Becker). Njegovi partnerji pred kamero so bili Alec Guinness, Lee Van Cleef, John Neville, Klaus Kinski, Lex Barker in drugi. Izmed televizijskih serij, v katerih je redno nastopal in ki smo jih videli pri nas, velja omeniti vsaj naslednje: *Komisar* (Der Kommissar, 1969–1976), *Gozdarska hiša Falkenau* (Forsthaus Falkenau, 1989–), *Grad na Vrbskem jezeru* (Ein Schloß am Wörthersee, 1990–1992).

Peter Carsten je bil igralec tiste vrste, ki se ni otepal malih vlog, vsako je sprejel in odigral z maksimalno profesionalnim pristopom, brez zvezdniške muhavosti, zato je bil priljubljen v vseh ekipah ne glede na to, ali je igral glavno ali stransko vlogo. S sodelavci v ekipi je bil sproščen, ljubeznav, vedno pozoren do tistih bližjih, kot so garderoberke, maskerke, tajnice ekipe, obenem pa vedno pripravljen popiti kozarec vina ali pivo z delavci. Tega žal ne moremo reči za vse tuje igralce in igralko in prav zato je bil Peter Carsten priljubljen član številnih filmskih ekip. Taki ostajajo še posebej v lepem spominu.